

Kaakko kasvuun

Kaakon kasvuohjelma vuosille 2013–2017

Hyväksytty seutuvaltuustossa 7.5.2013

SISÄLTÖ

OSA 1	Visio 2020
OSA 2	Seudun profiili ja älykäs erikoistuminen 2020
OSA 3	Seudun kasvuohjelma 2013–2017
LIITE	Strategiset analyysit

Kaakko kasvuun – Kaakon kasvuohjelma 2013–2017

OSA 1

Visio 2020

Kotkan-Haminan seudun visio 2020

Kaakkois-Suomen sijainti Venäjän ja EU:n rajalla hyödynnetään täysimääräisesti elinkeinotoiminnassa

Kaakkois-Suomessa on kansainvälisiä yritys vetoisia osaamiskokonaisuuksia

Verkostojen avulla pk-yritysten määrä on noussut ja niiden
kansainvälistymistarpeisiin löytyy nopeasti ratkaisuja

Alueen yhteinen myynti- ja markkinointityö tuo seudulle uutta yritystoimintaa

Seudulle on syntynyt 10 000 uutta työpaikkaa viihtyisään ja turvalliseen
asuinympäristöön

Kaakko kasvuun – Kaakon kasvuohjelma 2013–2017

OSA 2

Seudun profiili ja älykäs erikoistuminen 2020

Kotkan-Haminan seudun profiili ja älykäs erikoistuminen 2020

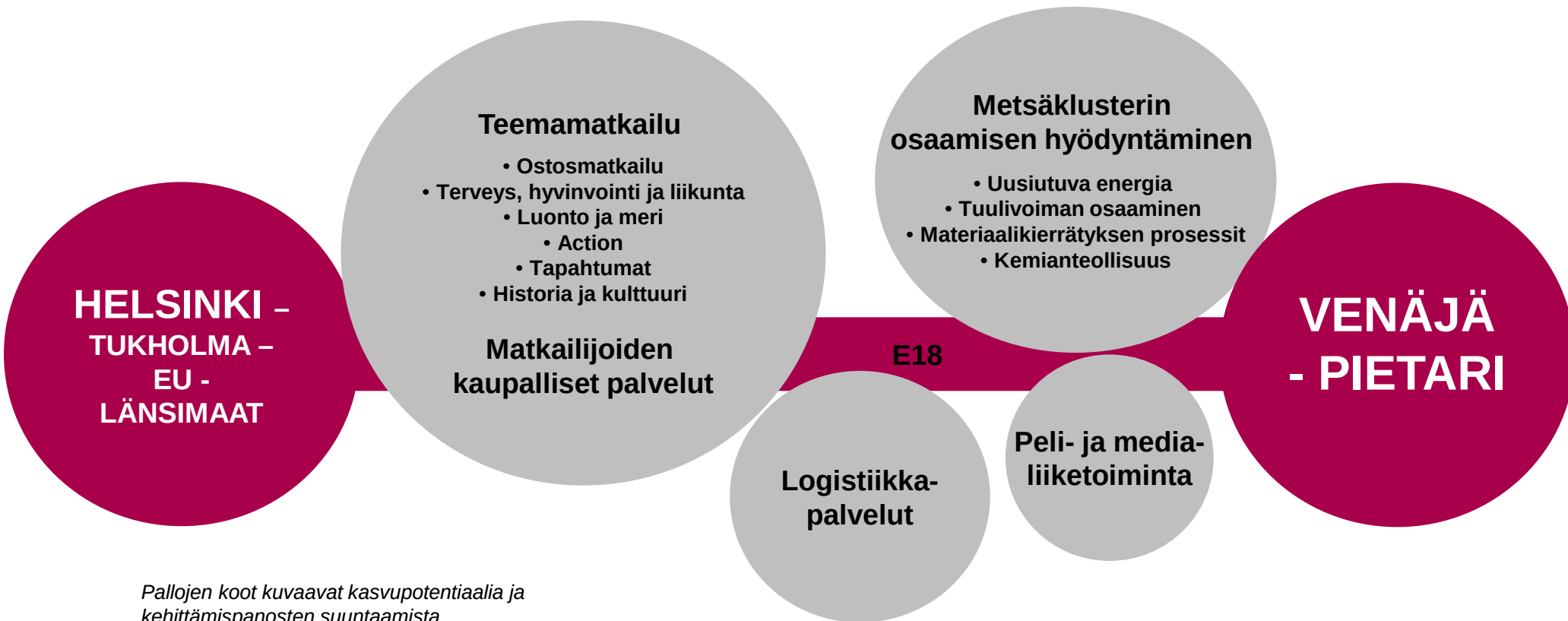

Kaakko kasvuun – Kaakon kasvuohjelma 2013–2017

OSA 3

Seudun kasvuohjelma 2013–2017

Kasvuohjelmakauden panostukset 2013–2017

Pallojen koot kuvaavat kasvupotentiaalia ja kehittämispanosten suuntaamista

LÄPÄISEVÄT KEHITTÄMISTEEMAT

- 1) Seudun EU:n ja Venäjän välittäjäroolin kehittäminen
- 2) E18-palveluverkon vahvistaminen (sis. maankäyttö ja julkinen infra)
- 3) Seudun myynti ja markkinointi (E18-näkökulma)
  - a. Yrityksille
  - b. Kuluttajille ja matkailijoille
  - c. Osaajille

Kasvuohjelman toimenpiteet

Seudun EU:n ja Venäjän välittäjäroolin kehittäminen

Tavoite 2017	Mittarit	
- Seudun EU:n ja Venäjän välittäjärooli on kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettu (seudun kautta Venäjältä maailmalle ja maailmalta Venäjälle) - Seutu tarjoaa tuotteistettuja palvelukokonaisuuksia: pilotointia, Rubicon-investointipalvelut sekä valmennus- ja koulutustoiminta - Välittäjäroolin kehittämisessä päätöksentekoa ja resurssien kohdentamista ohjaa erikoistuminen 1) seudun kansainvälisen tason osaamisaloihin, sekä 2) Venäjän strategiaan kehittämisalueisiin - Voimakkaasti kasvava matkailijavirta lisää infrainvestointien tarvetta ja vahvistaa seudun välittäjäroolia	- Seudun tunnettuusmittaus (määriteltävä kohderyhmät) - Seudulle sijoittuvien yritysten määrä xx kpl / vuosi - laadullinen selvitys mitkä oli yritysten sijoittumisen syyt ja kotimaa - Syntyneiden työpaikkojen määrä - Sijoittuneiden yritysten investoinnit seudulle - Palvelukokonaisuuksien kontaktit, välittäjäroolikontaktit - tätä kautta sijoittuvat yritykset esim. Venäjälle - Rahastosijoitukset, tuotos	
Toimenpiteet / hankkeet	Aikataulu	Vetovastuu ja muut toteuttajat
Perustetaan yhteinen Venäjä-rahasto tukemaan investointeja Venäjältä Suomeen ja EU:sta Venäjälle (markkinoidaan erityisesti valituille painopistealueille). Yhteistyö Kaakkois-Suomen Luoteis-Venäjä rahaston kanssa	2014	<u>Cursor</u> , Luoteis-Venäjä Rahasto
Huomioidaan Venäjän valitsemat strategiset painopistealueet uusien mahdollisuuksien tunnistamiseksi	2013–2017	<u>Cursor / Venäjä-tiimi</u> , Kauppakamari, Kymenlaakson liitto
Käynnistetään Rubicon Business School tarjoamaan valmennus- ja koulutuspalveluita EU:n ja Venäjän välisen liiketoiminnan kehittämiseen (investoinnit, logistiikka, markkinointi, sertifiointi, kielikoulutus, jne.)	2013	<u>Cursor / Rubicon</u> , KyAMK, Ekami, Kauppakamari
Laajennetaan Rubicon business partners -verkostoa Venäjän puolella tukioorganisaatioihin, joiden kautta saadaan yhteys venäläisiin yrityksiin	2014	<u>Cursor / Rubicon</u>
Diplomatian ja suhdetoiminnan kautta hallinnon rajapinnassa tuodaan esiin konkreettisia ehdotuksia ja yhteistä viestintää Venäjän suuntaan	2013–2017	<u>Cursor / Venäjä-tiimi</u> , Kymenlaakson liitto, Kauppakamari, kunnat
Sijoittumispalveluissa siirrytään markkinoinnista myyntiin	2013	<u>Cursor / Yrityspalvelut & Rubicon</u> , HaminaKotka satama
Sijoittumispalveluiden myynnin kohderyhmäksi lisätään seudulla jo toimivien venäläistaustaisien yritysten verkostot Venäjällä	2014	<u>Cursor / Yrityspalvelut & Rubicon & Venäjä-tiimi</u>
Seutuviestintäryhmä tuo seudun imagoa esiin kansallisesti ja kansainvälisesti säännöllisillä kampanjoilla	2013–	<u>Cursor</u> , <u>seutuviestintäryhmä</u> , Kauppakamari, Kymenlaakson liitto, HaminaKotka satama
Käytetään kohdennettuja ja valtavirrasta poikkeavia markkinointikeinoja matkailijamarkkinoinnissa	2013–	<u>Cursor / matkailutiimi</u> , kunnat
Seudun venäläisten ja muiden kv-opiskelijoiden hyödyntäminen seudun markkinoinnissa	2014–	<u>Cursor</u> , seutuviestintäryhmä, <u>KyAMK</u> , Ekami, Kymenlaakson liitto

Kasvuohjelman toimenpiteet

E18- palveluverkon vahvistaminen (sis. myös maankäyttö ja julkinen infra)	Tavoite 2017	Mittarit	
	• Riittävästi tonttitarjontaa ja reagointikykyä sekä yritysten että asukkaiden tarpeisiin • Seutu tekee tiivistä yhteistyötä palveluverkon suunnittelussa ja kaavoituksessa eikä kilpaile haitallisesti sisäisesti • Julkisten palvelujen suunnittelussa julkisen ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö • Rajanylitysliikenne on sujuvaa • Matkailun ja palveluiden kehittäminen luo hyvinvointia myös paikallisille asukkaille • Palveluasenne, -osaaminen ja -laatu ovat korkealla tasolla • Kestävä kehitys näkyy palveluverkon ja julkisen infran suunnittelun kaikilla tasoilla • Kunnat tarjoavat pilotointialustoja uusille tuotteille ja palveluille	• Tonttitarjonta xx määrä, yrityksille ja asukkaille • Tax free –myynti xx euroa /vuosi • Tax free –myynnin kehitys suhteessa rajanylitysliikenteeseen • Rajanylitysliikenteen sujuvuus v. 2017 mennessä • Keskustan vetovoimaisuuden ja kehittymisen seuraaminen • Osaavan työvoiman saatavuus • Palveluliiketoimintojen liikevaihto • Palvelujen laadun arviointi	
	Toimenpiteet / hankkeet	Aikataulu	Vetovastuu ja muut toteuttajat
	• E18-kasvukäytävän Kotkan-Haminan seudun osuuden profilointi (palveluiden kysynnän ja tarjonnan arviointi ja koordinointi) • Luodaan seututasolla maankäytön ja elinkeinoelämän yhteistyömalli, johon osallistuvat yritykset, kehittämistahot ja kaavoittajat • Sovitaan uusi yhteistyömalli Cursorin ja kuntien välille, jolla varmistetaan ehdotusten yhteinen käsittely • Huomioidaan yksityisten matkailupalveluiden mahdollisuudet julkisten hankkeiden yhteydessä (public-private partnerships)	2013–2014	Cursor / Kassu-työryhmä, kunnat, yritykset, Kymenlaakson liitto
	Laaditaan seudulle strateginen yleiskaava Kehityskuva 2040 pohjalta	2017	SVLK, Kunnat, Kassu-työryhmä, poliittiset päättäjät laajemmin, seutuvaltuusto, kuntien valtuutetut, Kymenlaakson liitto
	Huolehditaan, että kaavoituksessa on riittävästi resursseja	heti	Kunnat
	Huolehditaan, että seudulla on tarjolla vaihtoehtoisia tontti- ja liiketilaratkaisuja yrityksille		Kunnat, (Kymenlaakson liitto)
	Viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön toteuttaminen kysyntää vastaavasti omakotiasumiseen painottuen	2013–2017	Kunnat
	Luodaan työkalu matkailupalvelujen laadun arviointiin ja kehittämiseen (vrt. TripAdvisor, Booking.com)	2013	KyAMK, Cursor
	Palveluosaamisen kehittäminen	2013–	KyAMK, Ekami
	Suunnitelmallisesti toteutettu opastus/kyltitys palveluiden pariin	2014–	Cursor, ELY-keskus, Kauppakamari, kunnat
	Vaikutetaan rajanylityksen sujuvuuteen	2013–2017	Kymenlaakson liitto, Kauppakamari, ELY-keskus

Kasvuohjelman toimenpiteet

Seudun myynti ja markkinointi (E18-näkökulma) • Yrityksille • Kuluttajille ja matkailijoille • Osaajille	Tavoite 2017	Mittarit	
	- Ammattimainen ja keskitetty myyntiorganisaatio koordinoi seudun myynti- ja markkinointitoimintaa, ml. brändityötä - Seudun markkinoinnilla ja myynnillä on selkeät tavoitteet ja eri toimijoiden viestit ovat samansuuntaiset - Kaikki markkinointiviestintä on kohdennettua määritetyille kohderyhmille - Sijoituspalvelut reagoivat nopeasti yritysten/yrittäjien tarpeisiin - Seudun kaikki kunnat sitoutuvat yhteiseen tekemiseen kaikilla tasoilla	- Seudulle 10 000 uutta työpaikkaa 2020 mennessä - Uudet yritykset, sijoittuneet yritykset toimialoittain - Xx matkailijaa / vuosi - Seudun asukasluku ja työikäisten määrä xx vuonna 2020 (ml. paluumuuttajien määrä) - Seudun tunnettuusmittaus (matkailun vetovoimaisuus)	
	Toimenpiteet / hankkeet	Aikataulu	Vetovastuu ja muut toteuttajat
	Pitkäjänteisen rahoituksen varmistaminen (väh. 5 vuotta). 2 MEUR:n kampanja, joka sisältää kunta-, yritys-, oppilaitos- ja hankerahoituksen	2014	<u>Cursor</u> , kunnat, kauppakamari, yritykset, KyAMK, Ekami
	Seudun laajempi brändityö linkitetään Kaakko135:een	2014	<u>Cursor</u> , kunnat, markkinointiviestintäryhmä, HaminaKotka satama, Kauppakamari, KyAMK, Ekami, Kymenlaakson liitto, Kymen Sanomat
	E18 -markkinointiponnistus yhteisenä seudun toimenpiteenä määritetyille fokusalueille: yrityssijoittuminen, matkailu, osaajat	2014	<u>Cursor</u> , kunnat, yritykset, Kauppakamari
	Matkailun markkinointi-/myynti-/kehittämisorganisaation perustaminen Cursoriin ja synergioiden hyödyntäminen	2013–2014	<u>Cursor</u> , kunnat (päätos ja valtuudet), HaminaKotka satama, Kauppakamari
	Luodaan myyntiportfolio erityyppisistä sijoittumisympäristöistä ja –kohteista (hyödynnetään rakennemuutos -kohteiden myyntiprosessien kokemuksia)	2014	<u>Cursor</u> , kunnat, HaminaKotka satama, Kauppakamari
	Luodaan tasokas ja asiantunteva tonttien ja toimitilojen myynnin toimintamalli, joka on vahvassa kytköksessä kehittämispalveluihin	2014	<u>Cursor</u> , kunnat
	Tehdään ennakkoluulottomia viestinnällisiä ratkaisuja	2013–	<u>Cursor</u> , markkinointiviestintäryhmä, kunnat, Kauppakamari
	Konseptoidaan kohteet hyödyntäen myös kansainvälisiä asiantuntijoita	2014	<u>Cursor</u> , kunnat
	Seudullisen englanninkielisen perus- ja lukiokoulutuksen sekä päivähoiton käynnistäminen kansainvälisten osaajien perheiden tarpeisiin (verkko-opiskelumahdollisuuksien hyödyntäminen)	2014	<u>Kunnat</u>

Kasvuohjelman toteutuksen tärkeimmät elementit

1. Kehityskäytävän ja E18 täysimääräinen hyödyntäminen
2. Matkailu seudulliseksi
3. Markkinoinnista myyntiin

Kasvuohjelman toteutumisen seuranta

- Kasvuohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan seutuvaltuustossa
  - Määritetään tarkemmat vuosittaiset mittaritasot
  - Raportointi seutuvaltuustolle kerran vuodessa
  - Cursor kutsuu koolle sidosryhmät arvioimaan toimenpiteiden toteutumista

Kehittämislinjauksia toimialoille

Teemamatkailu	Matkailijoiden kaupalliset palvelut	Logistiikkapalvelut	Peli- ja medialiiketoiminta	Metsäklusterin osaamisen hyödyntäminen
• Seudun profiloituminen teemamatkailu-kohteena: Elämys- ja virkistysmatkailu, luontoon liitettävät toiminnot, terveystmatkailu • Liikunta mukaan matkailuun ja liikuntapaikkojen ympärivuotinen hyödyntäminen • Erikoistuneiden palveluiden löytäminen ja kehittäminen → valitut keihäänkärjet • ICT:n hyödyntäminen yksilöllisessä matkailussa • Matkailun kehittäminen ja matkailumarkkinointi organisoidaan Cursorin alle, jonne seudun resurssit keskitetään	• Tehdään palveluverkoston Master plan • Luodaan seudulle looginen palvelujen ketju huomioiden E18-tieltä käytävien tarpeet eri palveluille ja eri kuntien mahdollisuudet niiden tarjoajina • Suurempien palvelukokonaisuuksien muodostaminen: hyvinvointipalvelu-yritysten verkosto • Digi-sovellukset ja muu tietotekniikan hyödyntäminen palvelumuotoilussa • Mahdollisen yksityissairaalan ja potilashotellin sijoittuminen kaavoituksellisesti oikeaan paikkaan • PPP-ajattelu: Julkisten ja yksityisten terveyspalveluiden yhteissuunnittelu	• Alueen kokonais-valtaisen logistisen vision muodostaminen • Seudun profiiliin ja näkyvyyden kohottaminen logistiikan osajana: alueen logistiikkamahdollisuuksien myynti- ja markkinointi • Arktisen merenkulun osaamisen hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen Koillisväylään liittyen	• 50% kehittämisestä: Pelillisyyden ympärille kehitetään maailman luokan osaamiskeskus jossa korostetaan peliyhtiöiden merkittävää lisäarvoaikutusta niin peliviihteen kuin Serious games –sektoreille. Klusterin brändin arvoa kehitetään järjestelmällisesti. • 50% muu ICT ja media: vahvan keihäänkärjen ympärille kehittyy yhteisö joka houkuttelee myös muita ICT ja media alan toimijoita. ICT yhtiöt soveltavat pelillisyyttä osana kilpailuetuaan.	• Uusiutuva energia • Tuulivoiman osaaminen • Materiaalikierrätyksen prosessit • Kemianteollisuus

Kaakko kasvuun – Kaakon kasvuohjelma 2013–2017

LIITE

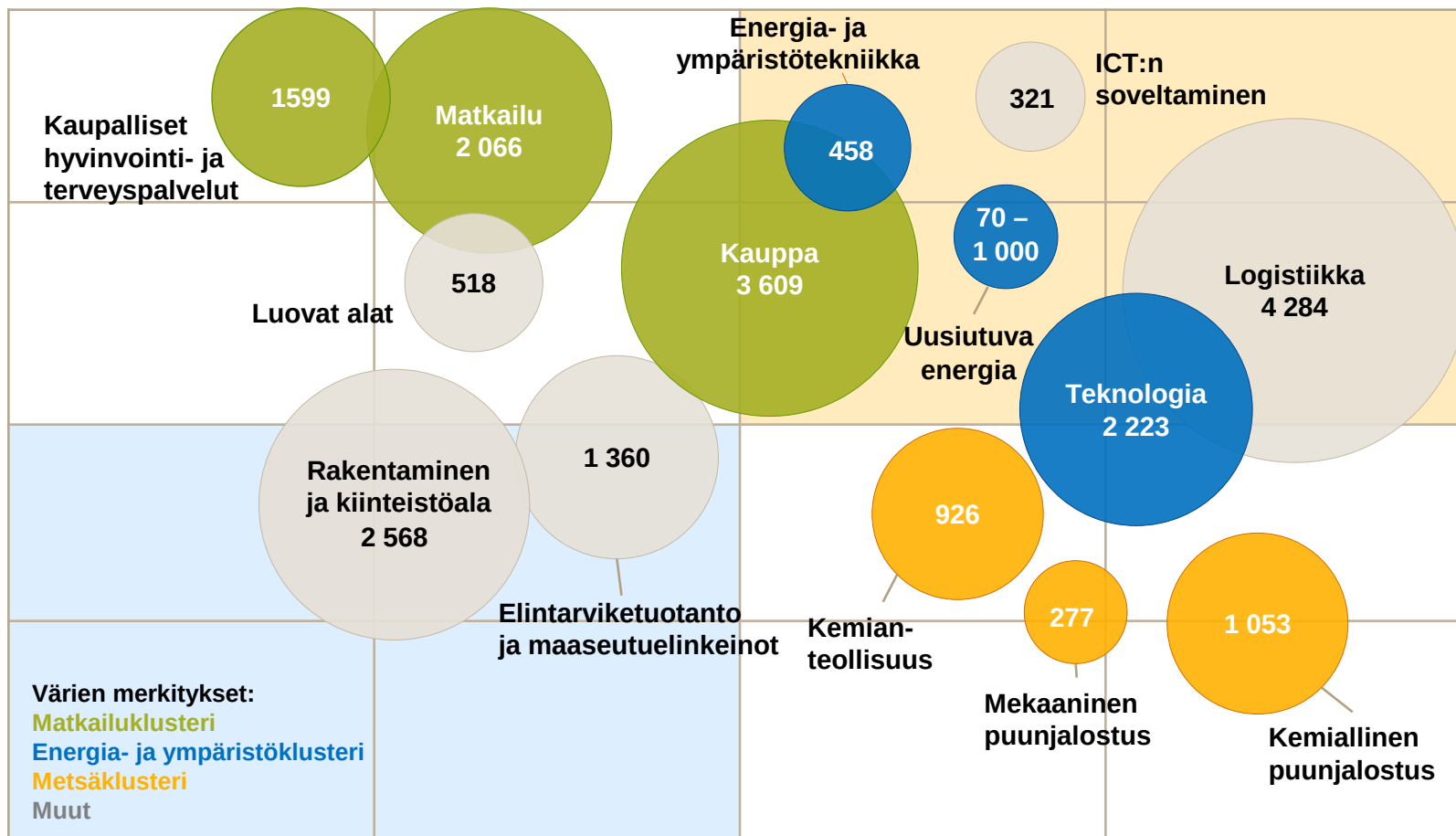
Strategiset analyysit

Osaamisalojen strategista ryhmittelyä | Työssäkäyntitilasto 2010

SUURI

Pallon koko kuvaa työllistävää vaikutusta seudulla

Liiketoiminnan kasvupotentiaali seudulla

PIENI

SUPPEA

Seudun osaaminen ← → **KORKEATASOINEN**

Kotkan – Haminan seudun kilpailutekijät – erityisvahvuudet ympäröity

Inhimillinen pääoma

- Kansainvälisissä yrityksissä ja niiden verkostoissa ja julkisissa organisaatioissa suuri inhimillinen pääoma
- KyAMK:n jatko- ja täydennyskoulutus ja ylemmät AMK-tutkinnot
- Teollisen työn tekemisen perinne (metsä- ja metalliteollisuus sekä satamat)
- ”Meriltä” saatua kansainvälisyyttä ja erilaisuuden hyväksyntää

Elin- ja asuinympäristön laadun kilpailutekijät

- Koetaan yrittäjien näkökulmasta positiivisena tekijänä seudulla
- Merellisyys, puistot
- Kansainväliset päiväkodit ja koulutus
- Monipuolinen kulttuuri- ja liikuntatarjonta
- ”City tasoiset palvelut town koossa”

Sijainti, keskittyminen ja infrastruktuuri

- Keskeinen sijainti: Aasia – Eurooppa –käytävällä ja Pietari – Helsinki –akselilla suurmetropolien vaikutusalueella
- Trans-Siperian rata, itäinen ratayhteys, Pohjoinen väylä
- Satamat, E18, Vaalimaa
- Kansainväliselle lentokentälle 1,5 h
- Maakaasuverkosto

Imago

- Asuinympäristön laatu
- Meri
- Satamat
- RUK ja kasarmialue (Hamina Bastioni)
- Meripäivät
- Hamina Tattoo
- ”Jätkämäinen reiluus”
- Uusiutuva energia
- Peliympäristö
- Googlen ja Siriusten kaltaisten yritysten merkitys suuri
- Turvallisuus

Kehittämiskyky ja innovatiivisuus

- Seudulla kehitetty paljon kaupallistettuja ja palkittuja ratkaisuja yhteistyössä verkostoissa esim. cleantech ja bioenergia merkittäviä (Karhulan teollisuuspuisto)
- Datariinan toimintamalli
- Neli, Merikotkan merkitys kasvava voimakkaasti ja satamat

Instituutiot ja kehitysorganisaatiot

- Cursor Suomen johtavia kehittämisorganisaatioita
- Kansainvälisesti ja kotimaassa verkottuvat kehittämisorganisaatiot: KyAMK:n TKI-toiminta, Merikotka ja Neli-ohjelma
- Työelämäläheiset koulutusorganisaatiot: KyAMK ja EKAMI
- Seutuyhteistyön rakenne

Elinkeinot ja yritykset

- Yritysten kansainvälisyys
- Isoja kansainvälisiä ja uusia pieniä yrityksiä
- Suhteellisen monipuolinen elinkeinorakenne
- Yritysaktiivisuus

Verkostot

- Yritysten verkostot LTY:n, TKK:n ja Tukholman Kungliga Tekniska Högskolan kanssa
- TKI -yhteydet
- Satamien verkostot
- Alihankintaverkostot sekä insinööritoimistojen ja systeemitoimittajien verkostot
- Kuntien verkostot esim. Hamina Tattoo, The Tall Ships' Races Baltic jne.
- Venäläiset verkostot monella tasolla: julkisten ja yritysten

Kotkan – Haminan seudun kilpailutekijöiden heikkoudet

– erityiset haasteet ympäröity

Inhimillinen pääoma

- Yliopiston puute
- Seudulla Etelä-Suomessa suhteellisesti vähiten korkeakoulutettuja ihmisiä
- Seudulla ei vapaudu rakenne-muutoksessa osaavaa henkilöstöä
- Poikkitieteellisyys lisääntymistä koulutuksessa
- Kansainvälisyyden hyödyntämättömyys
- Nuorten aikuisten poismuutto
- Työvoima ei sopivaa, tarjonta ja kysyntä ei kohtaa
- Kielitaidon puute
- Kansainvälisen ja englanninkielisen perus- ja lukiokoulutuksen puute
- Ammatillisen koulutuksen omaavan työvoiman puute (Ekami)

Elin- ja asuinympäristön laadun kilpailutekijät

- Voisi olla paljon merkittävämpi kilpailukykytekijä – markkinoinnin puutetta?
- Nuorten rekrytointiin alueelle tulisi kohdentaa erityisiä voimavaroja
- Pula hyvistä tonteista
- Kansainvälisen tason hotellien puute

Sijainti, keskittyminen ja infrastruktuuri

- Ei suoria rautatieyhteyksiä
- Teiden heikko kunto
- Hotelli-, konferenssi-, ja majoitustilojen pienuus esteenä suurten konferenssien ja seminaarien järjestämiselle

Imago

- Huono tunnettuus
- Teollisuusseutu -imago koetaan epämiellyttävänä.
- Työttömyys, erityisesti nuoriso- ja pitkäaikais-työttömyys

Kehittämiskyky ja innovatiivisuus

- Vähättelyn kulttuuri
- Oman pesän likaaminen ja negatiivinen asenne
- Nuorten, uusien ja kansainvälisten edustajien puute kehittämisfoorumeissa – esim. KyAMK:n kv opiskelijat
- Keskustelukulttuurin nuoruus – vastaväitteiden hyväksyntä rakentavana
- Kunnat eivät pysty todelliseen yhteistyöhön ja koordinoituun toimintaan

Instituutiot ja kehitys-organisaatiot

- Keskinäinen verkottuminen kesken
- TEKESin rahoitusmahdollisuuksien vähäinen hyödyntäminen
- Kuntarakenne

Elinkeinot ja yritykset

- Vähän keskikokoisia yrityksiä, joilla omia tuotteita ja osaamista niiden kehittämiseksi
- Elinkeinoilmasto koetaan huonona erityisesti pk-yrityksissä
- Yrittäjien ikärakenne keskimääräistä korkeampi
- Metsäteollisuuspainotteinen elinkeinorakenne
- Kansainvälisen tason osaamisen puute

Verkostot

- Hyviä verkostoja mutta vielä paikallisestikin hyödyntämättömiä mahdollisuuksia
- Poikkialaisen ja vertikaalisen verkostoitumisen mahdollisuuksien hyödyntämättömyys
- Pk-yritysten oma-aloitteinen verkostoituminen on heikkoa